

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I.

1. Straks efter den 9. April 1940 beordrede den tyske Værnemagt her i Landet en Række *Entrepenør- og Byggearbejder* udført, og navnlig i Løbet af 1942—43 antog Befæstningsarbejderne et meget stort Omfang. Betalingen herfor fandt i det væsentlige Sted ved Checks trukket paa den for den tyske Værnemagt i Danmarks Nationalbank oprettede Konto. Det samlede Beløb udbetalt paa denne Maade kan for disse Arbejders Vedkommende anslaaes til op imod ca. 1 500 Mill. Kr., hvortil kommer de Betalinger, som har fundet Sted i kontante Beløb, og hvis Omfang ikke er kendt.

2. Der er for den tyske Besættelsesmagt udført en overordentlig stor Mængde *Transporter*, navnlig Vognmandskørsel, men ogsaa indenlandsk Fragtsejlads m. m. Disse Transporter har dels været foretaget direkte for Besættelsestropperne, dels for *Entrepenører m. m.*, der udførte Befæstningsarbejder. Beløbet, der er udbetalt for disse Transporter, anslaaes til ca. 400—500 Mill. Kr.

3. Kort efter den 9. April 1940 foretoges fra tysk Side Skridt til at faa udført *Industriarbejder* i danske Virksomheder, og der blev truffet Aftaler, efter hvilke de fornødne Materialer stilledes til Raadighed ud over den Import, der iøvrigt maatte blive aftalt mellem Danmark og Tyskland. Til disse „ekstraordinære Industriarbejder“ sluttede sig ogsaa en Række Reparationsarbejder paa Skibe, Automobileer m. m. for tyske Ordregivere. Betaling for alle disse Arbejder præsteredes over den dansk-tyske Clearing.

Paa disse Omraader var pr. 1. April 1945 fra dansk Side over Clearingkontoen financieret følgende Beløb:

Industrileverancer, herunder Konfektion m. m.	ca.	670	Mill.	Kr.
Skibsreparationer og nybygninger	-	340	—	—
Automobilreparationer .	-	75	—	—
I alt ...	ca.	1 085	Mill.	Kr.

4. De tyske Besættelsestropper hævdede i Begyndelsen at være selvforsynende, men foretog efterhaanden i stigende Grad Opkøb af *Varer* her i Landet, ligesom de fik udført en Række *Industriarbejder m. v.* samt *Reparationer* af de her stationerede Skibe, Automobileer m. m. De for disse Ydelser over Værnemagtskontoen financierede Betalinger anslaaes til ca. 500—600 Mill. Kr.

5. En Række Personer og Firmaer har i Forbindelse med de ovenfor under Pkt. 1—4 nævnte Arbejder og Leverancer optraadt som Agenter, Formidlere, Financiers, Tilsynsførende etc. for den tyske Værnemagt eller andre tyske Ordregivere, ligesom Personer har optraadt som Hververe af Arbejdskraft til tysk Arbejde her eller i Udlandet. Omfanget af de Beløb, der er udbetalt for saadanne Ydelser, er ikke kendt.

II.

Da de ovenfor nævnte Ydelser financieredes af den danske Stat, bestod der en stærk dansk Interesse i at begrænse disse Ydelser mest muligt og i at øve Kontrol med de Priser, der blev betalt.

Ønsket om Begrænsning mødte stærk tysk Modstand under Henviisning til den „militære Nødvendighed“, og Kravet om Priskontrol mødte ligeledes tyske Indvendinger, fordi en Fortjenestebegrænsning mentes at ville bidrage til at nedsætte de danske Firmaers Villighed til at udføre Arbejde eller levere Varer. Hertil kom yderligere, navnlig for *Entrepenørarbejderne*, de med militære Hensyn begrundede tyske Ønsker om Hemmeligholdelse. Alligevel lykkedes det paa nogle af de ovennævnte Omraader at gennemføre en Priskontrol, hvorved der foreløbig er opnaaet direkte Besparelser til et Beløb paa ca. 75 Mill. Kr., men navnlig er opnaaet en præventiv Virkning, saavel med Hensyn til Priserne som med Hensyn til Arbejdernes Omfang.

1. Bedst og tidligst lykkedes det at gennemføre en Priskontrol med *Industriarbejderne*, overfor hvilke de militære Hen-